

Internationali 100 ár

Tað var franski arbeidarinn Pierre Degeyter sum festi á blað teir víðagitnu kollvelingartónar og landsmaður hansara Eugene Pottier sum gjordi orðini.

Tað er ein rættarsøk sum ger tað møgult at siga søguna um Internationala. Í donsku arbeidasangbókini stendur undir sanginum: Eugene Pottier, »Opbruddets sang» og at hann fyrstu ferð var sungin 26.3. 1871 í Paris, tá ráð kommunurnar var valt.

Men hetta eru ikki oll samdum at so er. Tað eru onnur sum siga, at sangurin er skrivaður seinri, helst aftaná blóðuga fall parískommunnar. Eftir at hon fall varð hann deyðadómur, men tað eydnadist honum fyrst at goyma seg í býnum og nakað aftaná flýggja til Onglands, hagani hann fór til USA.

Hvussu ófatuligt tað enn ljóðar, so var tað júst í hesum ræðuleikadögum, at Pottier skrivaði sní fráka sang: Internationala.

Eugene Pottier náddi ongan tíð sjálvur at vita, hvussu væl

sangurin var móttikin og heldur ikki hýrdi hann sangin verða sungnan. Fyrstu ferð hann var framborin, var á eini fæloysingastovu átta mánaðar eftir deyða hansara. Lagið var gjørt eftir einari nátt, í juni 1888. Pierre Degeyter var í frítið síni leiðari av einum arbeidasangfelag, í norður franska býnum Lille.

Tað var eitt sangkvöldið, tá tey vóru liðug at syngja, at ein gav honum bókina: Kollvelingarsangir eftir Eugene Pottier. Millum tær 95 yrkingarnar, sum vóru í bókini, dátt hann beinanvegin niður á Internationala. Hetta hevur hann sjálvur sagt í einum prátí við blaðmann.

Somu nátt skrivaði hann sitt víðagitna lag og tveir dagar seinri sang hann sangin fyrri nokrum starvsfeløgum sínum í olstovuni »Fræls». Tað var 18. juni 1888.

Pierre Degeyter hevði broytt upprunatekstin eitt lítið sindur. Av teimum upprunligu 7 orindunum var eitt bert uppá fyra reglur. Hetta setti hann undir hvørt av hinum orindunum, so tað verður sungið sum niðurlag. Í fyra kvöld vandi arbeidasangfelgið sangin, og leygarkvöldið eftir var hann sungin á eini veitslu fyrri

blaðseljarum hjá arbeidasarflokkinum.

Sangurin var ómetaliga væl móttikin og floksleiðslan lat sangin prenta á flogseðlar. Uttan at vera bangin um nakað sum helst, kundu teir skriva hvør ið skriva hevði sangin, tí hann var deyður, men víðvíkjandi honum sum lagið hevði gjørt, skrivaðu teir bert De Geyer. Hetta navn er tí komið at standa í onkrari

sangbók í staðin fyrri veruliga navnið á tónaskaldinum.

Um aldamótíð vildi ein fyrrverandi víðhaldsmaður av parísarakommununi, Jean-Baptiste Clement, sum hevði eitt lítið sosialistiskt forlag í Paris, fáa loyvi til at endurprenta Internationala. Hann fekk loyvi frá teimum sum sótu eftir Pottier, men hann kundi ikki tónaskaldið. Hann var vísstur til Gustave Delory, maðurin sum í sínari tíð bað Degetter skriva lagið, og sum nú var vorðin borgarstjóri í Lille. Tvær reisur sendi hann honum fyrispurning, men fekk onki svar. Tá hann triðju ferð royndi, fekk hann at vita, at Delory hevði fingið rættindini til lagið frá Adolfhe Degeyter, — bróður tónaskaldsins. Delory vildi ikki geva loyvi til endurútgávu. Ikki fyrr enn eini tveir ár seinri fekk tónaskaldið at vita, um hvat var fyrirfarist og tað gingu nógv ár áðrenn hann fekk rættindini til lagið.

Í 1906 legði tónaskaldið sakimóti báðum svikjaranum, og henda sak kom at vara í 18 ár. Eftir at sakin hevði verið fyrri í rættinum í fleiri ára, var hon í 1914 avvist.

Árið eftir hongdi bróður tónaskaldið seg og lát eftir seg eitt bræv, hann segði seg hava alla ábyrgdina av stuldinum. Hann hevði kommunalt starv og gav eftir fyrri trýstinum frá borgarstjóranum. Orsakað av veraldarbardaganum kom brævið ikki Pierre í hendi fyrr enn í 1918 og í 1922 gjordist ein appallrettur av, at Pierre Degeyter var tónaskaldið.

Tá hevði Internationali gingið sína sigursgongd kring allan heim. Í 1904 kom hann til Danmarkar úr Svøríki.

Sum við øðrum sangum eru tað menn sum vilja koyra okkurt orindi burturur, so er eisini við Internationala. 5. orindi var ikki við fyrr enn í 1955, tá Carl Heinrich Petersen gjordi nýggja týðing av sanginum.

Nógvur makrelur

**Frystivirkið Iglo í
Haugesund hevur mótikið stóra nøgd av
makreli í summar**

Við frysti- og kolivirki Iglo í Haugesund hevur verið nógv virksemi við lossing og víðgerð av makreli alt summar, greiddur stjórnin Egil Oftedal frá til Fiskaren.

Stórsta nøgðin av makreli kom av miðnum uttanfyri Ut-sira og Karmøy. Oll henda nøgd av makreli hevur verið sjáldsama góð líka til tær síðstju landingar.

Iglo hevur tikið imóti makreli, pakkað og avskipa stóra nøgd fyrri »Norges Makrellag», somuleiðis hevur Iglo sjálvt fryst niður stóra nøgd av makreli, sum síðan verður selt sum fyrsta floks agn.

Teir hava eisini fryst niður nøgd av sild úr Norðsjónum, sum ætlast til agn.

Alt árið hava teir selt agn til ymsar sesongir m. a. til Norður-noreg.

Sváir og aðrir hava, sum árin frammanundan, leitað til Haugesund at keypa sær agn, mangir eru teir, ið hava valt

sær Haugesund til útgerðarhavn, hetta er heilt frá gamlari tíð.

Til Haugesund koma javnan nøgdir frá Gædus og venta vit

teir aftur í september, síðan verður tað avskipað hiðani til utlandini, sigur stjórnin á Iglo, Oftedal.

Leo.

Framleiðsla í Kaldbak

**Guttormur Djurhuus,
kemiverkfrøðingur,
hevur avgjørt at framleiða bátar í Kaldbak**

Guttormur Djurhuus, sum kom við seglbati til Føroyar úr Svøríki herfyri, hevur avgjørt, at fara undir framleiðslu av bátum í føyskum sniði.

Fyrirskan fær heitið »Marine-plaste». Sjálvur er Guttormur formaður, meðan Kjartan

Mohr og John Mohr Reinert eru nevndarlímur.

Marine-Plast hevur 50 tús. kr. í partapeningi og er ætlanin eisini, umframt bátarnar, at framleiða tangar av ymiskum slag.

Lítið virksemi er í Kaldbak, og tí hevur Guttormur avgjørt at leggja virkið har. Hetta gevur arbeiði til fólk í bygdini.

Guttormur Djurhuus er kemiverkfrøðingur og skuldi havt góða hýlling á slíkum arbeiði.

Vit ynskja góða eyndu!

Oyggjaskeggi komin

Oyggjaskeggi fyrri septembermánaða er komin. Bláðið hevur ymiskar greinir, m. a. um EEC-spurningin. Í oddagreinini verður sagt, at lýsingatalið er vordid stórri, og skuldi tí

verid betri útlit fyrri tí figgjargliga. Heitt verður á lesararnar um at skriva blaðnum greinir. Uttan tilfar úttanifr, verður blaðið einstáttað og turgelt, skrivar Oyggjaskeggi.

Svampur

Lesari ringdi til okkara og segði frá, at dóttir hansara, ið varð von at svimja í hylinum í Gundadali, hevði fingið svampur.

Vit hava spurt fyrstodumannin í svimjihylinum um tað er vanligt, at fólk sum

svimja har fáa svampur og sigur hann, at tað er ógvuliga illa hugsandi, at hetta kemur av, at gentan hevur svomið í hylinum í Gundadali. Ivan Holm Carlsen sigur, at svampur er ein vokstur á træverk og í svimjihylinum er onki træverk. Í baðstovuni hava vit sett stál-vösk upp og træverk finst ikki, sigur Ivan.

Sjómansskúla lærari

Tenastumannastarv sum lærari á Føroya Sjómansskúla er leyst. Løn eftir 19., 21. og 26. lønarrammu í tenastumannalógini. Til starvið krevst hægsti nautiski lerdómur.

Umsóknir við próvskjølum í avriti verða at stíla til Føroya landsstýri, men sendar til Føroya Sjómansskúla innan 15. november 1971.

FØROYA LANDSTÝRI

**Vit hava altíð á goymslu
alt tilfar til**

**blikksmíð
sanitet
hitaverk
ventilatióin**

Tlf. 1 1072 . Tórshavn

Verður sent
um alt
landið

Skrivstovulærlingur

Á gjaldstovuni í Tórshavn er eitt starv sum skrivstovulærlingur leyst at søkja.

Løn sambært sáttmála millum landsstýrið og Starvs-mannafelagið.

Hondskrivað umsókn við prógvum og møguligum viðmelum verður at senda í seinasta lagi 30. september 1971 til

FØROYA GJALDSTOVU
3800 Tórshavn